

Mali korak danas, veliki skok sutra

Blažena Guadalupe Ortiz de Landázuri preminula je prije 50 godina, 16. srpnja 1975. Na ovu obljetnicu prisjećamo se njezina života: punog avantura i služenja drugima. Bila je žena koja se dopustila da je Bog iznenadi i odgovorila je radosnim pozivom koji je odražavao veličinu božanske ljubavi.

15.07.2025.

Koja je formula za sretan život? Ostvarenje sna o financijskoj stabilnosti? Karijera obilježena rastom i ispunjenjem? Ugodan i siguran dom? Neki kažu da su drevni alkemičari tražili kamen mudraca, mitsku tvar sposobnu pretvoriti osnovne metale u zlato ili, u drugim verzijama, eliksir dugog života, koristan za pomlađivanje i postizanje besmrtnosti.

Na prvi pogled, biografija Guadalupe Ortiz de Landázuri nema nikakve veze s otkrićem kamena mudraca i možda ona danas ne bi bila uzor života velikog uspjeha u našim očima. Međutim, ako pomnije pogledamo njezin svakodnevni život, nalazimo "molekule" koje su rezultirale pravom formulom za sreću: ženom koja je svaki dan živjela s povjerenjem da ima najboljeg Učitelja za mentora, koja je transformirala vlastiti život i živote

mnogih drugih, i koja to nastavlja činiti i danas s Neba.

Kad je čovjek prvi put kročio na Mjesec, čuli smo: "To je jedan mali korak za čovjeka, ali veliki za čovječanstvo." Guadalupein život mogao bi se prevesti u nešto slično: mali koraci u običnom životu radne žene 20. stoljeća, jedan veliki skok za toliko života koji su sreli njezin, baš kao što će se to nastaviti događati kroz povijest.

Neobična normalnost

Guadalupe je rođena 12. prosinca 1916., na blagdan zaštitnice Latinske Amerike, Djevice od Guadalupe. Bila je treće dijete Manuela Ortiza de Landázurija i Eulogije Fernández de Heredia, i jedina djevojčica u obitelji. DNK njezinih roditelja utjecao je na nju s nekoliko karakteristika koje će doprinijeti razvoju njezine osobnosti. Njezina majka, Eulogia, bila je

velikodušna, diskretna, stroga, odlučna i predana svojoj obitelji, iako nije bila baš vješta u kućanskim poslovima. Njezin otac, Manuel - suprotno običajima svog vremena, posebno s obzirom na to da je bio profesionalni vojnik - brinuo se za djecu: mijenjao je pelene, hranio ih, igrao se s njima i posluživao jela tijekom obroka kako bi se njegova supruga mogla odmoriti. Oboje su odgajali svoju djecu u atmosferi slobode.[1]

Iako je Guadalupina priča bila normalna obitelj u Španjolskoj početkom 20. stoljeća, obilježile su je neke prekretnice koje nadilaze očekivanja većine ljudi: njezin se otac s obitelji preselio u Tetouan, tadašnji glavni grad španjolskog protektorata Maroka. Tamo je Guadalupe započela srednju školu, jedina djevojka u svom razredu. Okruženje je moglo biti zastrašujuće, ali ubrzo je zaslužila poštovanje i

divljenje svojih kolega iz razreda, ne samo zbog dobrih ocjena već i zbog hrabrosti u ispunjavanju rizičnih i opasnih oklada, poput onog puta kada ih je izazvala da popiju posudu punu tinte, a ona je bila jedina koja je to učinila.

Po povratku u Madrid, gdje je njezin otac bio raspoređen u Ministarstvo vojske, Guadalupe je završila srednju školu na Institutu Miguel de Cervantes i upisala se na studij kemije na Centralnom sveučilištu 1933. Sa 17 godina bila je jedna od samo pet djevojaka među 60 upisanih studenata. S 20 godina počela je hodati s kolegom studentom kemije katalonskog podrijetla, ali nije se žurila s udajom, a mladić je bio perfekcionista. Prijateljicama bi govorila: "Tako savršeno, tako savršeno, previše je!"

Želja za znanjem

Jedna od istinskih strasti znanstvenika jest želja za otkrivanjem skrivene istine iza svakog elementa. Gdje neki vide drvo, biolog vidi složenu mrežu stanica, svaka sa svojom funkcijom, a kemičar može biti fasciniran reakcijama koje se tamo događaju, nevidljive oku. Guadalupe je posjedovala tu strast, ne samo prema svijetu znanosti, već i prema vlastitom životu.

Na kraju Španjolskog građanskog rata, tijekom kojeg joj je otac strijeljan, Guadalupe je završila studij i započela svoj prvi posao u francuskom liceju i irskoj školi. Imala je 23 godine, živjela je s majkom i počela uživati u određenoj mjeri neovisnosti. Jedne nedjelje u siječnju 1944. prisustvovala je misi, kao i svaki obični kršćanin, pa čak i bila prilično rastresena. Međutim,

ispričala je da joj se u tom trenutku nešto dogodilo; kasnije je rekla da ju je dirnula Božja milost. Dok je odlazila, naletjela je na obiteljskog prijatelja i povjerila mu se da treba razgovarati sa svećenikom, iako nije bila sasvim sigurna zašto. Dao joj je telefonski broj Don Josemarije Escriva. 25. siječnja Guadalupe ga je nazvala, a nekoliko dana kasnije otišla je u kuću u ulici Jorge Manrique kako bi se sastala s njim.

I sama prepričava svoj prvi susret s tim svećenikom: „Razgovor je bio odlučujući u mom životu, u malom domu u Colonia del Viso, tada gotovo na periferiji Madrida. (...) Sjeli smo i on me pitao: „Što želiš od mene?“ Odgovorila sam, ne znajući zašto: „Mislim da imam poziv.“ Otac me pogledao... „To ti ne mogu reći. Ako želiš, mogu ti biti duhovni pratitelj, saslušati tvoju ispovijed, upoznati te itd.“ To je bilo upravo ono što sam

tražila. Imala sam jasan osjećaj da mi Bog govori preko tog svećenika.“[2]

Započela je proces razlučivanja i, na kraju nekoliko dana duhovne obnove, pronašla je odgovor koji je nesvjesno tražila. Otkrila je poruku Opusa Dei i poziv da svojim životom donese Krista na sva mjesta i u sva zanimanja, s čime se potpuno poistovjetila. 19. ožujka, na blagdan svetog Josipa, odlučila se posvetiti Bogu u Djelu kao numerarija.

Bez priručnika s uputama

Svaki znanstvenik zna da je svaki istraživački projekt obilježen mnogim trenucima neuspjeha i nekoliko uspjeha, često bez priručnika s uputama. To nas ne bi trebalo obeshrabriti, već poslužiti kao poziv da isprobamo nova rješenja i tražimo moguće odgovore, čak i ako je proces spor. Guadalupe je to iskusila mnogo puta u svom životu: kada se činilo da mora

preuzeti zadatak koji nije onaj kojem je u početku težila ili se preseliti na nova mjesta gdje je Djelu bila potrebna pomoć.

Od samog početka, Guadalupe se s entuzijazmom i predanošću posvetila svim potrebama Djela, i formativnim i apostolskim, a također i kućanskim poslovima za koje je, poput svoje majke, imala malo prirodne sposobnosti. Bila je zaboravna i teško joj je bilo održavati vlastite poslove i poslove u kući. Unatoč tome, sveti Josemaría zamolio ju je da preuzme brigu o kući u ulici Jorge Manrique, uz kombiniranje apostolskih putovanja u Bilbao, gdje će također započeti rad Djela s još tri žene.

Po povratku u Madrid 1947. godine, Osnivač ju je zamolio da pomogne u upravljanju Djelom u Španjolskoj i da vodi ženski sveučilišni dom Zurbarán. To je nije spriječilo da iste godine upiše pet kolegija za doktorat

iz kemijskih znanosti. Sljedeće godine završila je četiri monografska kolegija potrebna za doktorat i započela s disertacijom.

Međutim, putovanje će imati još jedno neočekivano odredište: u listopadu 1949. sveti Josemaría pitao ju je bi li bila voljna započeti apostolski rad u Meksiku s još dvije žene iz Djela. To bi bio prvi put da Opus Dei prelazi Atlantik i stiže u neeuropsku zemlju, u vrijeme kada duga putovanja nisu bila uobičajena. Pouzdajući se u Božju milost, Guadalupe je pristala i napisala Ocu: "Rekli su mi za Meksiko. Hvala vam, Oče. Bila bih tako sretna čak i da ne idem, znate to, ali volim ići, iako o tome zapravo ne razmišljam puno. Samo u molitvi posvećujem kratko vrijeme svaki dan i molim krunicu svojoj Djevici Guadalupskoj moleći je za ono što još ni sama ne znam"[3].

Dana 5. ožujka 1950. godine krenula je u svoju novu avanturu. Godinama kasnije, prisjetila se: „Bila sam najstarija, iako sam bila vrlo mlada, ali u dobi od 80 godina osjetila sam ozbiljnost koju sam toliko puta čula Oca kako govori, da bismo trebali moliti Boga jer nam je to potrebno. (...) Tako nas je Otac učio živjeti s povjerenjem u Boga i potpunim siromaštvom. Nosili smo, kako je Otac nastavio govoriti dok sam razmišljala, ljubav prema Gospodinu... i želju da prihvatimo božansko ludilo našeg poziva.“[4]

Stupivši na meksičko tlo, uložila je sve napore da živi kao jedna od tamošnjih ljudi: pokušala je razumjeti kulturu, ublažila je svoj španjolski - koji je mogao biti oštar za Meksikanke - i usvojila lokalne izraze, pa čak i promijenila način odijevanja, noseći tipične rebozose, odnosno ručno oslikane pune suknje.

Otvorene staze

Ograničena financijska sredstva nisu spriječila otvaranje sveučilišnog studentskog doma u ulici

Copenhagen u Mexico Cityju, gdje je Guadalupe služila kao ravnateljica, kao što je služila i u Zurbaránu. Dok je razvoj akademskog života među ženama dobivao na zamahu u Španjolskoj, mala ženska prisutnost u sveučilišnim krugovima bila je još izraženija u američkoj zemlji.

Guadalupe je upisala nekoliko tečajeva za doktorat iz kemijskih znanosti kako bi unaprijedila svoju karijeru, a istovremeno je posvetila vrijeme obuci žena u studentskom domu, koji je karakterizirao intenzivan kulturni i obrazovni život isprepleten zabavnim i radosnim trenucima. Njezin smisao za humor bio je toliko prisutan da su joj stanarke sastavile meksičku pjesmu sa sljedećim refrenom: "Guadalupein

smijeh je zarazniji od teške bolesti. Brine se za sve i svaki dan želi sve pozvati."[5]

Pet godina živjela je u Mexico Cityju, obilježenih svakakvim incidentima: od hodanja na mazgi kroz ruralna područja (ponuđen joj je pištolj za obranu, ali je radije nosila bodež kako ne bi nepotrebno pucala), do ugriza pauka ili škorpiona dok je držala predavanje o kršćanskoj formaciji. Iako je boravak bio kratak, Guadalupe je ostavila trag na meksičkim ženama i na zemlji.

U listopadu 1956. ponovno je otišla na nepoznato odredište, ovaj put u Rim, gdje će surađivati sa svetim Josemarijom u upravljanju apostolskim radom Djela diljem svijeta, koje se širilo u nove zemlje poput Čilea, Argentine, Kolumbije, Venezuele, Njemačke, Gvatemale, Perua, Ekvadora, Urugvaja i Švicarske. Nakon što je utrla put u

Meksiku, bilo je vrijeme da podrži žene iz zaleđa, doprinoseći svime što je naučila na američkom kontinentu.

Prilagodba rute

Kao i u svakom istraživačkom procesu, Guadalupe je morala promijeniti svoje planove kada se suočila s neočekivanom situacijom: nakon manje od godinu dana života u Rimu, u ožujku 1957., iznenada se razboljela i iscrpila pri manjim fizičkim naporima, poput penjanja uz nekoliko stepenica.

Dijagnosticirana joj je teška mitralna stenoza, posljedica srčane bolesti, a njezino stanje bilo je toliko kritično da je sveti Josemaría organizirao da primi bolesničko pomazanje.

Uz medicinsku skrb i pažnju, postupno se oporavila, ali operacija je bila potrebna što je prije moguće. Na zahtjev svog brata Eduarda, Guadalupe je otputovala u Madrid

kako bi se podvrgnula operaciji u Clínica de la Concepción 19. srpnja. Bio je to vrlo rizičan zahvat u to vrijeme, ali zamjena zaliska bila je uspješna, kao i postoperativno razdoblje, iako je ostala s atrijskom fibrilacijom koja se postupno povlačila. Ostala je mirna i vjerovala je u Boga i liječnike.[6]

U prosincu se vratila u Rim, ali 29. tog mjeseca ponovno se razboljela. U svibnju 1958. vratila se u Madrid na pretrage i ovaj put tamo je trajno ostala: vlažna klima Vječnog grada nije bila dobra za njezino zdravlje, a Otac je smatrao da je najbolje da ostane u španjolskoj prijestolnici. Sljedeće dvije i pol godine, unatoč atrijskoj fibrilaciji koja ju je pratila, vodila je aktivan život, ne pridajući si previše važnosti. „Vrlo sam dobro i, iako imam 'krumpirovo srce', svakim danom imam sve veću želju za radom i stvarima; 'nikako', takva sam“, napisala je onima u Rimu. I

onima u Meksiku: „Prestat ću vam pričati o svom srcu, jer se jedno tako dobro ponaša da više ne moramo razmišljati o njemu.“[7]

Iznenadna promjena života možda se činila kao skretanje s njezina puta, ali Guadalupe je prihvatila svoju stvarnost s entuzijazmom i duhom služenja koji su je karakterizirali. Godine 1961. vodila je rezidenciju za Djelo, pomno pratila mlade žene iz Školskog doma Montelar i radila na svojoj doktorskoj disertaciji, koju je nastavila pod nadzorom Piedad de la Cierve, pionirke u proučavanju umjetnog zračenja u Španjolskoj i u industrijalizaciji optičkog stakla, te prve žene koja je radila u Visokom vijeću za znanstvena istraživanja. Često je morala pisati dok je bila bolesna, sa svim svojim knjigama na krevetu.[8]

Naprijed, bez straha

Guadalupe je obranila svoju tezu o izolacijskim vatrostalnim materijalima u pepelu rižine ljuske, dobivši ocjenu "izvrstan cum laude" 8. lipnja 1965. Sljedećeg dana pisala je svetom Josemariji i, uz kopiju teze, poslala mu vatrostalnu opeku. Na prvoj stranici kopije napisala je: "Oče, ove stranice sadrže sažetak mnogih sati rada. Prije samo nekoliko trenutaka, ocijenjena je cum laude i želim ga brzo predati u Vaše ruke, sa svime što jesam i imam, kako bih vam mogla biti korisna."[9]

Predavala je kemiju na Institutu Ramiro de Maeztu dvije akademske godine (1960.-62.) i na Ženskoj školi industrijskog majstorstva još 11 godina (1964.-75.). Počela je kao izvanredna profesorica, a kasnije je dobila mjesto redovite profesorice putem natječaja. Imenovana je za zamjenicu ravnatelja potonjeg centra

nakon što je odbila mjesto ravnateljice iz zdravstvenih razloga, unatoč 40 kolega koji su prepoznali njezin rad i sposobnosti te je poticali da prihvati.

Počevši od 1965., pomagala je u planiranju i, tri godine kasnije, u provedbi Centra za studije i istraživanja u domaćim znanostima (CEICID), vizije Svetog Josemarije o dostojanstvu kućanskih poslova. Radila je kao pomoćnica ravnatelja i profesorica tekstilne kemije. Guadalupe je također kombinirala svoj rad s upravljanjem centrom Djela u ulici Ortega y Gasset; brigom za svoju stariju majku; savjetovanjem o obrazovnim centrima poput Senare; i drugim aktivnostima društvenog djelovanja.

Kao kaleidoskop

Guadalupine posljednje godine obilježile su hrabrost i jednostavnost.

Dana 15. svibnja 1974. imala je svoj posljednji susret sa svetim Josemarijom u Madridu, koji sama opisuje ovako: "Bilo je to vrijeme intimnog razgovora, s dubokim dijalogom riječi i razumijevanja, gdje sam još jednom primijetila da se granice između onoga što je Otac rekao i onoga što sam mislila ruše, i osjetila sam, kao i u drugim prilikama, da dodirujem Boga kroz njegovu opipljivu vjeru, koja je prestala biti vjera i postala stvarnost, a on ju je prenio na mene."[10]

U listopadu 1974. njezina se majka razboljela i primljena je u kliniku Sveučilišta Navarra u Pamploni, gdje je njezin sin Eduardo bio dio medicinskog tima. Sljedeće godine Guadalupino kronično zdravstveno stanje se pogoršalo, te je 2. lipnja 1975. ušla u istu kliniku kako bi se podvrgnula složenoj operaciji zbog teške hipertenzije u plućnom krugu od koje je patila[11].

Dana 24. lipnja liječnici su odlučili nastaviti s vrlo složenom operacijom. Bilo je potrebno zamijeniti dva zaliska, mitralni i aortni, uz proširenje trikuspidalnog anulusa. Tijekom tih dana, iako je Guadalupe mirovala, pronašla je vremena posjetiti majku i druge pacijente, pokazati interes za medicinske sestre, primiti posjetitelje koje je pokušavala približiti Bogu, pa čak i provoditi eksperimente s kemikalijama na umivaoniku u kupaonici, koristeći komadiće tkanine koje je donijela sa sobom. Moglo bi se reći da je svoju bolest pretvorila u profesionalni pothvat, suočavajući se sa svojom situacijom smireno, bez prigovora, izbjegavajući biti teret i usredotočujući se na druge, istovremeno maksimalno iskorištavajući svaki trenutak.[12]

Dva dana kasnije, 26. lipnja, s velikom tugom primila je vijest o smrti svetog Josemarije. Oni koji su

joj bili bliski osjetili su veliku bol, iznenađenje i tugu, ali su pokušali to sakriti kako je ne bi uznemirili u tako osjetljivom trenutku. Kad je ugledala zastavu na pola koplja na zgradi Znanosti Sveučilišta u Navarri (čiji je osnivač bio veliki kancelar), Guadalupe je pitala za razlog, ali se nisu usudili reći joj što se dogodilo. Njezin brat Eduardo joj je priopćio vijest: "Guadalupe! Znaš da ćeš imati vrlo ozbiljnu operaciju i svjesna si rizika s kojim se suočavaš. Važno je da ideš spremna i ostaneš mirna. Ali prvo, moram ti dati neke vijesti koje će te puno koštati: naš Otac je jučer umro u Rimu (...). Mogu se dogoditi dvije stvari: možeš ga odmah sresti i vidjeti ga uz Boga i Djevicu, ili Otac može zamoliti Boga da nastaviš ovdje: oba puta su dobra." [13]

Prvog srpnja podvrgnuta je još jednoj operaciji, koja se činila uspješnom. Nekoliko dana kasnije napustila je jedinicu intenzivne njege i počela

hodati. 14. srpnja Guadalupe je normalno doručkovala i ručala, a već se govorilo o njezinom skorom otpustu iz klinike. Međutim, sve je krenulo neočekivanim putem u 16:30 sati, kada se njezino stanje naglo pogoršalo. Eduardo je odmah obaviješten.

Unatoč naporima i pruženoj skrbi, pala je u agoniju i čak je i u tim posljednjim trenucima nastavila pokazivati brigu za one koji su se brinuli za nju. María Jesús, medicinska sestra na kardiološkom odjelu, prisjetila se nekih riječi koje joj je Guadalupe uputila tijekom tog teškog vremena: "Učini sve što moraš i ne brini. Ostani mirna, jer si učinila što si mogla. Puno ću te pamtiti."[14]

U 6:30 ujutro 16.srpnja, na blagdan Gospe od Karmela, preminula je. Tjedan dana kasnije umrla je i njezina majka. Crkva je proglasila Guadalupe blaženom u Madridu 18.

svibnja 2019. u palači Vistalegre Arena, na svečanosti kojoj su prisustvovala tisuće ljudi s pet kontinenata, a mnogi drugi pridružili su im se u prijenosu uživo.

Rezultat mnogih kemijskih procesa je stvaranje kristala, poput dijamanta, nakon milijuna godina sastavljanja, podvrgnutih specifičnim uvjetima temperature i tlaka. Guadalupein život bio je "kemijski proces" koji je uključivao niz malih sastojaka koji su formirali lanac materijala naizgled male vrijednosti, ali koji su stekli čvrstoću i sjaj u toplini Božje ljubavi.

Kako je zapisano u jednoj od njezinih biografija, "svaka sveta osoba na svoj način odražava, poput kaleidoskopa, nešto od Isusa Krista, koji je isti jučer, danas i zauvijek. Na neki način, i ona pokazuje na što su žene danas pozvane biti u Crkvi i društvu. To je poruka koju nam Duh Sveti danas

daje. Sada je na svakome od nas da 'razaznamo svoj vlastiti put i izvučemo najbolje iz sebe, onu vrlo osobnu stvar koju je Bog stavio u nas'" (Papa Franjo, Gaudete et exsultate, str. 11)"[15].

Kristalu je potrebno vanjsko svjetlo kako bi odrazio svoj puni sjaj. Tijekom svog života, Guadalupe je pokazivala ljepotu koja se nalazi u malim gestama, odražavajući Božju veličinu i unoseći svjetlo u živote svih koji su je poznavali.

[1] Usp. Sloboda ljubavi, Cristina Abad Cadenas, str. 10.

[2] Sloboda ljubavi, str. 14.

[3] AGP, Guadalupe Ortiz de Landázuri (GOL) A00361, Pismo

svetom Josemariji Escrivi, 17.
listopada 1949.

[4] AGP, GOL E00204, Autograf sa
sjećanjima na svetog Josemariju
Escrivu, napisan između 7. i 12.
srpnja 1975., nakon posljednje
operacije.

[5] Usp. Sloboda ljubavi, str. 25.

[6] Usp. Sloboda ljubavi, str. 31.

[7] AGP, GOL A00979, Pismo Rimu,
12. kolovoza 1958.

[8] Usp. Sloboda ljubavi, str. 32.

[9] AGP, GOL A00038, Pismo svetom
Josemariji Escrivi, 8. srpnja 1965.

[10] AGP, GOL, Autografski izvještaj
sa sjećanjima na svetog Josemariju
napisan između 7. i 12. srpnja 1975.,
nakon njegove posljednje operacije.

[11] Usp. Sloboda ljubavi, str. 36.

[12] Usp. Sloboda ljubavi, str. 38.

[13] AGP, GOL, Autografski izvještaj sa sjećanjima na svetog Josemariju napisan između 7. i 12. srpnja 1975., nakon njegove posljednje operacije.

[14] Usp. Sloboda ljubavi, str. 39.

[15] U Sloboda ljubavi, str. 42.

Luísa Laval

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/mali-
korak-danas-veliki-skok-sutra/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/mali-korak-danas-veliki-skok-sutra/)
(5.08.2025.)